ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 11. decembra 2007 *

Vo veci C-161/06,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Krajský soud v Ostravě (Česká republika) z 10. marca 2006 a doručený Súdnemu dvoru 24. marca 2006, ktorý súvisí s konaním:

Skoma-Lux s.r.o.

proti

Celní ředitelství Olomouc,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, A. Tizzano, sudcovia R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, P. Lindh, J.-C. Bonichot (spravodajca), T. von Danwitz a A. Arabadjiev,

* Jazyk konania: čeština.

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: J. Swedenborg, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 26. júna 2007,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Skoma-Lux s.r.o., v zastúpení: P. Ritter, advokát,

— česká vláda, v zastúpení: T. Boček, splnomocnený zástupca,

— estónska vláda, v zastúpení: L. Uibo, splnomocnený zástupca,

— lotyšská vláda, v zastúpení: K. Bārdiņa a R. Kaskina, splnomocnené zástupkyne,

— poľská vláda, v zastúpení: E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko a M. Kamejsza, splnomocnené zástupkyne,

— slovenská vláda, v zastúpení: J. Čorba, splnomocnený zástupca,

— švédska vláda, v zastúpení: A. Kruse a A. Falk, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. Hottiaux, M. Šimerdová a P. Aalto, splnomocnení zástupcovia.

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 18. septembra 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 58 Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky k Európskej únii a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 2003, s. 33, ďalej len „akt o podmienkach pristúpenia“), podľa ktorého sa Česká republika stala členským štátom Európskej únie od 1. mája 2004.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Skoma-Lux s.r.o. (ďalej len „Skoma-Lux“) a Celní ředitelství Olomouc (colné riaditeľstvo Olomouc, ďalej len „colné riaditeľstvo“), ktorý sa týka pokuty uloženej spoločnosti Skoma-Lux za colné delikty, ktorých sa mala dopustiť medzi marcom a májom 2004, z dôvodu, že colné riaditeľstvo nemohlo voči nej použiť právnu úpravu Spoločenstva, ktorá ešte nebola uverejnená v českom jazyku v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

Akt o podmienkach pristúpenia

3 Akt o podmienkach pristúpenia tvorí nedeliteľnú súčasť Zmluvy medzi Belgickým kráľovstvom, Dánskym kráľovstvom, Spolkovou republikou Nemecko, Helénskou republikou, Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Írskom, Talianskou republikou, Luxemburským veľkovojvodstvom, Holandským kráľovstvom, Rakúskou republikou, Portugalskou republikou, Fínskou republikou, Švédskym kráľovstvom, Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (členskými štátmi Európskej únie) a Českou republikou, Estónskou republikou, Cyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litovskou republikou, Maďarskou republikou, Maltskou republikou, Poľskou republikou, Slovinskou republikou, Slovenskou republikou o pristúpení Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 236, 2003, s. 17) a stanovuje podmienky prijatia, ako aj úpravy zmlúv, na ktorých je založená Európska únia a ktoré toto pristúpenie so sebou prináša.

4 Podľa článku 2 aktu o podmienkach pristúpenia:

„Odo dňa pristúpenia budú ustanovenia pôvodných zmlúv a aktov prijatých orgánmi a Európskou centrálnou bankou pred pristúpením záväzné pre nové členské štáty a budú sa uplatňovať za podmienok stanovených v týchto zmluvách a v tomto akte.“

5 Článok 58 tohto aktu stanovuje:

„Texty aktov orgánov a Európskej centrálnej banky prijatých pred pristúpením vyhotovené Radou, Komisiou alebo Európskou centrálnou bankou v českom, estónskom, maďarskom, lotyšskom, litovskom, maltskom, poľskom, slovenskom a slovinskom jazyku budú odo dňa pristúpenia autentické za rovnakých podmienok ako znenia vyhotovené v súčasných jedenástich jazykoch. Budú uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ak boli takto uverejnené aj znenia v súčasných jazykoch."

Nariadenie č. 1

6 Podľa článku 1 nariadenia Rady č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES 1958, 17, s. 385; Mim. vyd. 01/001, s. 3), zmeneného a doplneného aktom o podmienkach pristúpenia, sú úradnými jazykmi Únie:

„angličtina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, lotyština, litovčina, maltčina, maďarčina, nemčina, poľština, portugalčina, slovenčina, slovinčina, španielčina, švédčina a taliančina".

7 Článok 4 tohto nariadenia stanovuje:

„Nariadenia a ostatné všeobecne uplatniteľné dokumenty budú vypracované v dvadsiatich úradných jazykoch."

8 Článok 5 uvedeného nariadenia znie:

„*Úradný vestník Európskej únie* sa uverejňuje v dvadsiatich úradných jazykoch."

9 Podľa článku 8 rovnakého nariadenia:

„V prípade, že má členský štát viacero úradných jazykov, jazyk, ktorý sa bude používať, stanovia na žiadosť tohto štátu všeobecné pravidlá právnych predpisov tohto štátu."

10 Podľa článku 199 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3):

„Bez dosahu na možné uplatňovanie penalizačných ustanovení, predloženie vyhlásenia colnému úradu, ktoré podpíše deklarant alebo jeho zástupca, znamená, že deklarant alebo jeho zástupca zodpovedá podľa platných ustanovení za:

— správnosť informácií uvedených vo vyhlásení,

— pravosť priložených dokumentov

a

— súlad so všetkými povinnosťami, ktoré sa týkajú prepustenia príslušného tovaru do príslušného režimu.“

Vnútroštátna právna úprava

11 § 293 ods. 1 písm. d) zákona č. 13/1993 (ďalej len „colný zákon“) stanovuje:

„Colné predpisy poruší ten, kto spôsobí, že mu bol tovar prepustený na základe nepravých, pozmenených alebo sfalšovaných dokladov alebo nesprávnych alebo nepravdivých údajov.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 Skoma-Lux je dovozcom a predajcom vín. Dňa 30. septembra 2004 jej colný úrad Olomouc uložil pokutu za porušenie colných predpisov, ktorého sa mala dopustiť opakovane 11., 22. a 23. marca, 6. a 15. apríla, 18. a 20. mája 2004. Keďže colné riaditeľstvo Olomouc potvrdilo túto pokutu rozhodnutím z 10. januára 2005, Skoma-Lux podala 16. marca 2005 proti tomuto rozhodnutiu žalobu o zrušenie na Krajský soud v Ostravě (regionálny súd).

13 Spoločnosti Skoma-Lux je vytýkané, že sa dopustila colného deliktu tým, že uviedla nesprávne údaje týkajúce sa sadzobného zaradenia červeného vína Kagor VK. Colné

riaditeľstvo sa domnieva, že táto spoločnosť porušila nielen určité ustanovenia českého colného zákona v znení účinnom pred pristúpením Českej republiky k Únii, ale takisto že sa dopustila colného deliktu v zmysle § 293 ods. 1 písm. d) rovnakého zákona porušením článku 199 ods. 1 nariadenia č. 2454/93.

14 Skoma-Lux zakladá svoju žalobu o zrušenie sčasti na neuplatniteľnosti nariadenia Spoločenstva na porušenia, ktoré sú jej vytýkané, vrátane porušení, ku ktorým došlo po pristúpení Českej republiky k Únii, keďže ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré colné úrady uplatnili, neboli ku dňom, kedy k sporným úkonom došlo, uverejnené v českom jazyku.

15 Colné riaditeľstvo tvrdí, že české ministerstvo financií uverejnilo českú verziu relevantných colných predpisov v elektronickej forme, že Skoma-Lux sa mohla s týmito predpismi oboznámiť u colných zložiek a napokon že táto spoločnosť, ktorá už dlho vykonáva činnosť v oblasti medzinárodného obchodu, poznala relevantné predpisy Spoločenstva.

16 Za týchto okolností sa Krajský soud v Ostravě rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je možné článok 58 aktu o podmienkach pristúpenia…, na ktorého základe sa Česká republika stala od 1. mája 2004 členským štátom Európskej únie, vykladať tak, že členský štát môže voči jednotlivcovi uplatňovať nariadenie, ktoré nebolo v okamihu svojho uplatnenia riadne uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* v úradnom jazyku daného členského štátu?

2. V prípade zápornej odpovede na otázku číslo 1, je nevymáhateľnosť predmetného nariadenia voči jednotlivcovi otázkou výkladu alebo otázkou platnosti práva Spoločenstva v zmysle článku 234 ES?

3. Pokiaľ by Súdny dvor dospel k záveru, že predložená prejudiciálna otázka sa týka platnosti aktu Spoločenstva v zmysle rozsudku z 22. októbra 1987, Foto-Frost (314/85, Zb. s. 4199), je nariadenie č. 2454/93 vo vzťahu k žalobkyni a jej sporu s colnými orgánmi Českej republiky neplatné kvôli nedostatku riadneho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie* podľa článku 58 aktu o podmienkach pristúpenia?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

17 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či článok 58 aktu o podmienkach pristúpenia k Únii umožňuje použiť voči jednotlivcom v členskom

štáte ustanovenia nariadenia Spoločenstva, ktoré nebolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* v jazyku tohto členského štátu, hoci tento jazyk je úradným jazykom Únie.

18 Vnútroštátny súd konštatuje, že Súdny dvor už skúmal v rozsudku z 15. mája 1986, Oryzomyli Kavallas a i. (160/84, Zb. s. 1633, body 11 až 21), otázku, či nedostatočnosť uverejnenia aktu Spoločenstva v *Úradnom vestníku Európskej únie* je dôvodom nepoužiteľnosti predmetnej právnej úpravy voči jednotlivcom. V tomto rozsudku Súdny dvor bral do úvahy, že predmetní jednotlivci nemali možnosť oboznámiť sa s právnou úpravou, ktorá bola voči nim použitá.

19 Pokiaľ ide o konanie vo veci samej, vnútroštátny súd sa domnieva, že väčšina dotknutých osôb sa oboznamuje s právnymi normami v elektronickej forme, a preto neuverejnenie právnej úpravy Spoločenstva v *Úradnom vestníku Európskej únie* ju nerobí nedostupnou. Únia totiž uverejnila provizórne alebo predbežne revidované jazykové verzie na internete a je bežné vyhľadávať právo Spoločenstva v databázach, akou je Medziinštitucionálna služba on-line vyhľadávania práva Európskej únie (EUR-Lex).

20 V tomto kontexte by sa mohlo zdať legitímne pripustiť, aby sa uplatniteľnosť právnej úpravy Spoločenstva, ktorá nebola uverejnená v predmetnom jazyku, určovala z prípadu na prípad po preskúmaní, či sa jednotlivec skutočne mohol oboznámiť s obsahom predmetného dokumentu. Vo veci, o akú ide v konaní vo veci samej, nemohla byť žalujúca spoločnosť neinformovaná, keďže vykonáva činnosť v medzinárodnom kontexte a povinnosť pravdivo deklarovať dovážaný tovar zodpovedá colnému pravidlu, ktoré je známe vo všetkých členských štátoch.

21 Vnútroštátny súd však uznáva, že zásady právnej istoty a rovnosti občanov sú zabezpečované okrem iného formálnou požiadavkou riadneho uverejnenia právnej úpravy v úradnom jazyku adresáta (pozri rozsudky z 1. októbra 1998, Spojené kráľovstvo/Komisia, C-209/96, Zb. s. I-5655, bod 35, a z 20. mája 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma a Salumificio S. Rita, C-108/01, Zb. s. I-5121, bod 89). Právna neistota by sa zvýšila súbežnou existenciou viacerých neoficiálnych prekladov s odlišnosťami.

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

22 Skoma-Lux sa domnieva, že nariadenie č. 2454/93 nebolo voči nej použiteľné, keďže nebolo preložené do českého jazyka. Navyše spochybňuje tvrdenie, že sa predpokladala jej znalosť o existencii tejto právnej úpravy vzhľadom na jej medzinárodnú obchodnú činnosť.

23 Skoma-Lux tvrdí, že pred prekladom právnej úpravy Spoločenstva do českého jazyka sa nemohla oboznámiť s presným uplatniteľným právom, keďže český colný zákon vykazoval vo vzťahu k zaradeniu vína, ktoré je predmetom sporu vo veci samej, odlišnosti od Colného kódexu Spoločenstva. V tomto ohľade uvádza, že nové zaradenie stanovené nariadením č. 2454/93 bolo zavedené na jej žiadosť v rámci kontaktov, ktoré mala s Komisiou, a že jej preto nemožno vytýkať, že túto právnu úpravu úmyselne ignorovala.

24 Česká, lotyšská a švédska vláda sa domnievajú, že podľa článku 254 ES v spojení s článkami 2 a 58 aktu o podmienkach pristúpenia je jednou s podmienok použiteľnosti práva Spoločenstva voči jednotlivcom v dotknutom členskom štáte jeho riadne uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie* v jazyku tohto členského štátu.

25 Dovolávajú sa najmä dodržania zásad zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, rovnosti a právnej istoty.

26 Tieto vlády okrem toho usudzujú, že elektronické verzie prekladov, ktoré predchádzali elektronickému uverejneniu *Úradného vestníka Európskej únie*, nepredstavujú dostatočnú právnu istotu.

27 Estónska vláda sa domnieva, že z článku 254 ES vyplýva, že uverejnenie sekundárnych právnych predpisov Spoločenstva v úradných jazykoch nových členských štátov v *Úradnom vestníku Európskej únie* predstavuje od momentu ich pristúpenia k Únii jej povinnosť a že chýbajúce uverejnenie predstavuje porušenie tejto povinnosti.

28 Keďže však zásada právnej istoty vyžaduje iba to, aby štátni príslušníci členského štátu mohli presne poznať rozsah povinností, ktoré im právna úprava ukladá, je opodstatnené zohľadniť možnosť oboznámiť sa s právnymi aktmi prostredníctvom internetu. To platí pre tých, ktorí sú jeho užívateľmi a ktorí sú informovaní o zmenách uskutočnených v právnom poriadku z dôvodu pristúpenia ich štátu k Únii. Súčasťou tejto kategórie „informovaných štátnych príslušníkov“ sú tí, ktorí ako Skoma-Lux denne čelia právu Spoločenstva v rámci svojej profesionálnej činnosti.

29 Poľská vláda v nadväznosti na analýzu rovnakej povahy zastáva názor, že jednotlivec v členskom štáte sa môže vyhnúť negatívnym následkom uplatnenia ustanovení právneho aktu, ktorý nebol oficiálne uverejnený v štátnom jazyku, iba vtedy, ak je preukázané, že obsah tohto aktu mu nebol známy iným spôsobom.

30 Podľa Komisie nemožno ustanovenia nariadenia, ktoré v momente jeho uplatnenia orgánmi členského štátu nebolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* v úradnom jazyku dotknutého štátu, použiť voči jednotlivcom.

31 Navrhuje však zohľadniť možnosť oboznámenia sa s textom v inej jazykovej verzii alebo v elektronickej forme. Pripomína, že v spore vo veci samej bolo predmetné colné nariadenie uverejnené v českom jazyku na internetovej stránke EUR-Lex 23. novembra 2003, potom v tlačenej forme 30. apríla 2004 a prístupné v priestoroch Úradu pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev (ÚVUPES). Napokon bolo uverejnené v rovnakom znení v mimoriadnom vydaní *Úradného vestníka Európskej únie* 27. augusta 2004.

Odpoveď Súdneho dvora

32 Z článku 2 aktu o podmienkach pristúpenia vyplýva, že akty prijaté inštitúciami pred pristúpením sú záväzné pre nové členské štáty a sú v týchto štátoch uplatniteľné odo dňa pristúpenia. Ich použiteľnosť voči fyzickým a právnickým osobám v týchto štátoch však podlieha všeobecným podmienkam zavádzania práva Spoločenstva v členských štátoch, ako ich stanovujú pôvodné zmluvy a pre nové členské štáty samotný akt o podmienkach pristúpenia.

33 Zo samotného znenia ustanovení článku 254 ods. 2 ES vyplýva, že nariadenie môže vyvolať právne účinky len vtedy, ak bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

34 Okrem toho z ustanovení článku 58 aktu o podmienkach pristúpenia v spojení s článkami 4, 5 a 8 nariadenia č. 1 vyplýva, že pod riadnym uverejnením nariadenia Spoločenstva pre členský štát, ktorého jazyk je úradným jazykom Únie, sa musí rozumieť uverejnenie tohto aktu v tomto jazyku v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

35 Ustanovenia pôvodných zmlúv a aktov prijatých inštitúciami a Európskou centrálnou bankou pred pristúpením musia byť preto zavádzané v nových členských štátoch podľa článku 2 aktu o podmienkach pristúpenia za týchto podmienok.

36 Okrem legitimity, ktorá je založená na samotnom znení zmlúv, je taký výklad jediný zlučiteľný so zásadami právnej istoty a zákazu diskriminácie.

37 Z bodu 15 rozsudku z 25. januára 1979, Racke (98/78, Zb. s. 69), totiž vyplýva, že akt pochádzajúci od inštitúcie Spoločenstva, akým je nariadenie, o ktoré ide vo veci samej, nemožno použiť voči fyzickým a právnickým osobám v členskom štáte predtým, než mali možnosť sa s ním oboznámiť prostredníctvom riadneho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

38 Súdny dvor rozhodol, že imperatív právnej istoty vyžaduje, aby právna úprava Spoločenstva umožnila dotknutým osobám poznať s istotou rozsah povinností, ktoré im ukladá, čo možno zabezpečiť iba riadnym uverejnením uvedenej právnej úpravy v úradnom jazyku adresáta (pozri tiež v tomto zmysle rozsudky z 26. novembra 1998, Covita, C-370/96, Zb. s. I-7711, bod 27; z 8. novembra 2001, Silos, C-228/99, Zb. s. I-8401, bod 15, a Consorzio del Prosciutto di Parma a Salumificio S. Rita, už citovaný, bod 95).

39 Okrem toho by bolo v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania uplatňovať rovnako povinnosti, ktoré ukladá právna úprava Spoločenstva v starých členských štátoch, kde jednotlivci majú možnosť oboznámiť sa s uvedenými povinnosťami v *Úradnom vestníku Európskej únie* v jazyku týchto štátov, a v pristupujúcich členských štátoch, kde toto oboznámenie sa bolo znemožnené z dôvodu oneskoreného uverejnenia.

40 Dodržanie takých základných zásad nie je v rozpore so zásadou efektivity práva Spoločenstva, keďže táto zásada sa nemôže týkať noriem, ktoré ešte nie sú použiteľné voči jednotlivcom.

41 Hoci sa totiž zdá byť v súlade so zásadou lojálnej spolupráce stanovenou článkom 10 ES, aby pristupujúce členské štáty prijali všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie efektivity práva Spoločenstva v ich vnútroštátnom právnom poriadku, vzhľadom na predchádzajúcu analýzu by bolo *contra legem* vyžadovať od nich, aby uložili jednotlivcom povinnosti obsiahnuté vo všeobecne záväzných textoch, ktoré neboli uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* v úradnom jazyku týchto štátov.

42 Postoj, ktorý by pozostával z pripustenia takej použiteľnosti aktu, ktorý nebol riadne uverejnený, v mene zásady efektivity, by viedol k tomu, že jednotlivci v dotknutom členskom štáte by znášali negatívne dôsledky nedodržania povinnosti, ktorú mala administratíva Spoločenstva, sprístupniť im ku dňu pristúpenia celé *acquis communautaire* vo všetkých úradných jazykoch Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Racke, už citovaný, bod 16).

43 Je pravda, že niektoré pripomienky predložené Súdnemu dvoru poukazujú na to, že Súdny dvor v bodoch 11 až 21 už citovaného rozsudku Oryzomyli Kavallas a i.

skúmal otázku, či nedostatočné uverejnenie práva Spoločenstva v *Úradnom vestníku Európskej únie* musí vo všetkých prípadoch predstavovať dôvod nepoužiteľnosti predmetnej právnej úpravy voči jednotlivcom.

44 No tento rozsudok musí byť chápaný vo svojom kontexte a so zreteľom na otázku, ktorá bola Súdnemu dvoru položená. Súdny dvor iba posúdil nemožnosť oboznámiť sa s právnou úpravou Spoločenstva pre grécku spoločnosť v momente pristúpenia Helénskej republiky k Európskym spoločenstvám. Otázka riadneho uverejnenia tejto právnej úpravy nebola ako taká položená. Súdny dvor len preskúmal, či v momente pristúpenia Helénskej republiky mohlo byť gréckej spoločnosti, ktorá na svoje vnútroštátne orgány podala s ohľadom na pravidlá Spoločenstva nesprávne žiadosti o odpustenie dovozného cla, napriek tomu toto clo odpustené vzhľadom na ťažkosti tejto spoločnosti rovnako ako gréckej administratívy s oboznámením sa s právnou úpravou Spoločenstva a so správnym uplatnením nových pravidiel.

45 Vnútroštátny súd, niektoré členské štáty, ktoré predložili pripomienky, a Komisia uvádzajú, že žalobca v konaní vo veci samej bol prirodzene informovaný o uplatniteľných pravidlách Spoločenstva, lebo je subjektom medzinárodného obchodu, ktorý nevyhnutne pozná obsah colných povinností, teda okrem iného povinnosť pravdivo deklarovať dovážaný tovar. V takom prípade sa právna úprava Spoločenstva, aj keď neuverejnená, musí uplatniť, pokiaľ je možné preukázať, že dotknutá osoba ju v skutočnosti poznala.

46 Taká okolnosť však nemôže postačovať na to, aby sa právna úprava Spoločenstva, ktorá nebola riadne uverejnená v *Úradnom vestníku Európskej únie*, stala použiteľnou voči jednotlivcovi.

47 Tak vnútroštátny súd, ako aj niektoré členské štáty, ktoré predložili pripomienky, a Komisia tiež ešte tvrdia, že jednotlivci sa v súčasnosti bežne oboznamujú s právnymi predpismi Spoločenstva v ich elektronickej verzii, takže dôsledky neuverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie* treba relativizovať a už nie je opodstatnené usudzovať, že toto neuverejnenie spôsobuje nedostupnosť uvedených pravidiel. Komisia dodáva, že nariadenie, o ktoré ide vo veci samej, bolo uverejnené v českom jazyku na internetovej stránke EUR-Lex od 23. novembra 2003, potom v tlačenej forme 30. apríla 2004 a prístupné v priestoroch ÚVUPES.

48 Je však namieste uviesť, že aj keď právne predpisy Spoločenstva sú vskutku dostupné na internete a jednotlivci sa s nimi čoraz častejšie oboznamujú týmto spôsobom, také sprístupnenie týchto právnych predpisov nemôže byť rovnocenné s riadnym uverejnením v *Úradnom vestníku Európskej únie*, pokiaľ v práve Spoločenstva neexistuje žiadna právna úprava v tomto ohľade.

49 Navyše je potrebné zdôrazniť, že keď rôzne členské štáty schválili ako platnú formu elektronické uverejnenie, prijali právne alebo organizačné predpisy, ktoré ho precízne upravujú a presne určujú prípady, v ktorých je také uverejnenie platné. Za takých okolností nemôže Súdny dvor pri súčasnom stave práva Spoločenstva považovať túto formu sprístupnenia právnych predpisov Spoločenstva za dostatočnú na zabezpečenie ich použiteľnosti.

50 Jediná verzia nariadenia Spoločenstva, ktorá je pri súčasnom stave práva Spoločenstva záväzná, je verzia uverejnená v *Úradnom vestníku Európskej únie*, takže elektronickú verziu, ktorá predchádza toto uverejnenie, nemožno použiť voči jednotlivcom, aj keď sa následne ukáže byť zhodná s uverejnenou verziou.

51 Na prvú otázku teda treba odpovedať tak, že článok 58 aktu o podmienkach pristúpenia bráni tomu, aby povinnosti obsiahnuté v právnej úprave Spoločenstva, ktorá nebola uverejnená v *Úradnom vestníku Európskej únie* v jazyku nového členského štátu, hoci tento jazyk je úradným jazykom Únie, mohli byť ukladané jednotlivcom v tomto štáte, aj keby sa tieto osoby mohli oboznámiť s touto právnou úpravou inými spôsobmi.

O druhej otázke

52 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či nepoužiteľnosť nariadenia Spoločenstva neuverejneného v jazyku členského štátu voči jednotlivcom v tomto štáte je otázkou výkladu alebo otázkou platnosti tohto nariadenia.

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

53 Česká vláda sa opiera o judikatúru Súdneho dvora a domnieva sa, že neuverejnenie nariadenia Spoločenstva v *Úradnom vestníku Európskej únie* nemá vplyv na jeho platnosť, a že preto sa skúmanie účinkov tohto neuverejnenia týka len výkladu práva Spoločenstva. Súdny dvor totiž rozhodol, že platnosť takého nariadenia nie je dotknutá okolnosťou, že k jeho uverejneniu došlo až po uplynutí stanovenej lehoty, keďže toto oneskorenie môže mať dosah len na dátum, od ktorého bolo uvedené nariadenie možné uplatňovať alebo mohlo spôsobovať právne účinky (rozsudok z 29. mája 1974, König, 185/73, Zb. s. 607, bod 6).

54 Lotyšská vláda usudzuje, že neuplatniteľnosť nariadenia Spoločenstva, ktoré nebolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*, voči jednotlivcom je otázkou platnosti, lebo účinky tejto neuplatniteľnosti sú prakticky rovnaké ako účinky neexistencie tohto nariadenia. Pri rozhodovaní o spore, ktorý mu bol predložený, tak musí vnútroštátny súd usudzovať, že uvedené nariadenie nikdy neexistovalo.

55 Komisia, ktorá sa opiera o judikatúru Súdneho dvora, zastáva názor, že dostupnosť *Úradného vestníka Európskej únie* v rôznych členských štátoch nemá dosah ani na dátum, kedy sa nariadenie považuje za uverejnené, ani na dátum, kedy nadobúda účinnosť (pozri v tomto zmysle rozsudky Racke, už citovaný, a z 25. januára 1979, Decker, 99/78, Zb. s. 101). Preto nedostupnosť jazykovej verzie *Úradného vestníka Európskej únie* nemôže sama osebe spochybniť platnosť alebo dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

56 Komisia sa v dôsledku toho domnieva, že otázka, či nariadenie je alebo nie je použiteľné voči jednotlivcovi v prípade, keď nebolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*, je otázkou výkladu práva Spoločenstva.

Odpoveď Súdneho dvora

57 Pred vnútroštátnym súdom vyvstáva otázka, či nariadenie, ktoré nebolo uverejnené v jazyku členského štátu, je neplatné vzhľadom na ustanovenia článku 254 ods. 2 prvej vety ES, článkov 2 a 58 aktu o podmienkach pristúpenia a článkov 4 a 5 nariadenia č. 1.

58 Je nesporné, že tieto ustanovenia nepodmieňujú platnosť nariadenia uplatniteľného v členských štátoch, v ktorých bolo riadne uverejnené.

59 Okrem toho okolnosť, že toto nariadenie nie je použiteľné voči jednotlivcom v členskom štáte, v ktorého jazyku nebolo uverejnené, nemá žiaden dosah na skutočnosť, že ako súčasť *acquis communautaire* zaväzuje svojimi ustanoveniami predmetný členský štát od pristúpenia.

60 Účelom a dôsledkom systematického výkladu ustanovení uvedených v bode 57 tohto rozsudku, ako vyplýva z odpovede na prvú otázku, je odklad použiteľnosti povinností, ktoré nariadenie Spoločenstva ukladá jednotlivcom v členskom štáte, až dovtedy, kým sa s nimi môžu oboznámiť oficiálnym spôsobom, ktorý vylučuje akúkoľvek nejednoznačnosť.

61 Preto treba na druhú otázku odpovedať tak, že rozhodnutím, že nariadenie Spoločenstva neuverejnené v jazyku členského štátu nie je použiteľné voči jednotlivcom v tomto štáte, Súdny dvor uskutočnil výklad práva Spoločenstva v zmysle článku 234 ES.

O tretej otázke

62 Vzhľadom na odpoveď poskytnutú na druhú otázku nie je potrebné sa vysloviť o platnosti takého nariadenia Spoločenstva.

O návrhu na obmedzenie časových účinkov tohto rozsudku

63 Česká vláda navrhuje Súdnemu dvoru, aby obmedzil časové účinky svojho rozsudku ku dňu uverejnenia prejudiciálnych otázok v *Úradnom vestníku Európskej únie* bez toho, aby toto obmedzenie bolo použiteľné voči žalobcom, ktorí už napadli uplatnenie neuverejnených predpisov alebo žiadali o náhradu takto spôsobenej škody.

64 Tvrdí, že v prejednávanej veci sú splnené dve základné kritériá, ktoré sú určujúce pre možnosť rozhodnúť o obmedzení časových účinkov rozsudku, konkrétne že dotknuté osoby konali v dobrej viere a existuje riziko vážnych problémov, pričom tieto problémy nie sú čisto hospodárskej povahy.

65 Lotyšská vláda navrhuje to isté, ale ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku, aby už nebolo možné spochybniť rozhodnutia vydané v dobrej viere na základe právnej úpravy Spoločenstva ešte neuverejnenej v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ktoré neboli napadnuté ich adresátmi.

66 Domnieva sa, že všetky členské štáty, ktoré pristúpili k Únii 1. mája 2004, konali v dobrej viere, keď zavádzali pravidlá Spoločenstva, ktoré v tom čase neboli uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*. A ak by sa vzhľadom na zmysel tohto rozsudku mali zrušiť z toho vyplývajúce správne rozhodnutia pre neexistujúci právny základ, spôsobilo by to veľkých počet návrhov na zrušenie, ako aj významné finančné dôsledky, a to nielen pre rozpočty členských štátov, ale aj pre rozpočet Únie.

67 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že v rámci prejudiciálneho konania týkajúceho sa výkladu ustanovenia práva Spoločenstva môže Súdny dvor uplatnením všeobecnej zásady právnej istoty, ktorá je súčasťou právneho poriadku Spoločenstva, výnimočne dospieť k tomu, že obmedzí možnosť všetkých dotknutých osôb dovolávať sa ustanovenia, ktoré vyložil, so zreteľom na spochybnenie právnych vzťahov vzniknutých v dobrej viere (pozri najmä rozsudky z 8. apríla 1976, „Defrenne II“, C-43/75, Zb. s. 455, body 72 až 75, a zo 6. marca 2007, Meilicke a i., C-292/04, Zb. s. I-1835, bod 35).

68 Táto judikatúra sa však týka inej situácie, než o akú ide v prejednávanej veci. V tejto veci totiž nejde o otázku obmedzenia časových účinkov rozsudku Súdneho dvora týkajúceho sa výkladu ustanovenia práva Spoločenstva, ale o obmedzenie účinkov rozsudku, ktorý sa týka samotnej použiteľnosti aktu Spoločenstva na území členského štátu. Preto nemožno uvedenú judikatúru preniesť na prejednávanú vec.

69 Rovnako je namieste pripomenúť, že podľa článku 231 ES Súdny dvor môže pri vyhlásení nariadenia za neplatné uviesť, ak to považuje za potrebné, ktoré účinky nariadenia vyhláseného za neplatné sa považujú za zachované.

70 Z toho vyplýva, že aj keď je akt protiprávny a má sa naň hľadieť, ako keby nikdy neexistoval, Súdny dvor môže podľa výslovného ustanovenia Zmluvy o ES rozhodnúť, že niektoré z jeho právnych následkov budú napriek tomu platné.

71 Rovnaké požiadavky právnej istoty vyžadujú, aby to isté platilo aj pre vnútroštátne rozhodnutia vydané podľa ustanovení práva Spoločenstva, ktoré sa nestali použiteľné na území niektorých členských štátov, lebo neboli riadne uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* v úradnom jazyku predmetných štátov, s výnimkou tých rozhod-

nutí, voči ktorým bol ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku podaný opravný prostriedok v správnom alebo súdnom konaní.

72 Dotknuté členské štáty tak nemajú podľa práva Spoločenstva povinnosť spochybniť správne alebo súdne rozhodnutia vydané na základe takých pravidiel, pokiaľ sú už konečné podľa uplatniteľných vnútroštátnych predpisov.

73 To by podľa práva Spoločenstva neplatilo iba vo výnimočných prípadoch, keď boli na základe pravidiel uvedených v bode 71 tohto rozsudku prijaté správne opatrenia alebo súdne rozhodnutia, najmä donucovacieho charakteru, ktoré by spôsobovali ujmu na základných právach, čo v týchto medziach prináleží zistiť príslušným vnútroštátnym orgánom.

O trovách

74 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. **Článok 58 Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky k Európskej únii a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia, bráni tomu, aby povinnosti obsiahnuté v právnej úprave Spoločenstva, ktorá nebola uverejnená v *Úradnom vestníku Európskej únie* v jazyku nového členského štátu, hoci tento jazyk je úradným jazykom Európskej únie, mohli byť ukladané jednotlivcom v tomto štáte, aj keby sa tieto osoby mohli oboznámiť s touto právnou úpravou inými spôsobmi.**

2. **Rozhodnutím, že nariadenie Spoločenstva neuverejnené v jazyku členského štátu nie je použiteľné voči jednotlivcom v tomto štáte, Súdny dvor uskutočnil výklad práva Spoločenstva v zmysle článku 234 ES.**

Podpisy